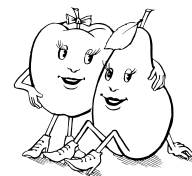

Obvestila sadjarjem

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednica: Alenka Ferlež Rus, e-pošta uredništva: alenka.ferlez-rus@ihps.si
Uredniški odbor: Alenka Ferlež Rus, dr. Magda Rak Cizej, dr. Sebastjan Radišek, Gregor Leskošek
Naklada: 30 izvodov. Letna naročnina 20,20 €

ISSN 1408 - 4791

Letnik 25 , št. 6

4. april 2016

VARSTVO JABLAN IN HRUŠK

Fenološki razvoj jablan in hrušk

Na območju Celjske regije jablane povprečno na opazovane lokacije in sorte vstopajo v fenološko fazo **rdečega popka E (BBCH 57)**, medtem ko zgodaj cvetoče sorte jablan in hruške že prehajajo v **stadij balona E₂ (BBCH 59)**.

Sorta	Razvojna faza	
	Fleckinger	BBCH
Carjevič	E ₂	59
Idared, Braeburn	E – E ₂	57 - 59
Jonagold, Gala, Elstar, Zlati delišes, Fuji	D - E	56 – 57

Na območju Koroške so jablane v povprečju na opazovane sorte v fenološki fazi BBCH 54 – 55, hruške pa v fazi BBCH 56.

Škropljenje jablan in hrušk

Visoke temperature v zadnjih dneh vplivajo na hiter fenološki razvoj jablan, hrušk in posledično prirast listne mase. Trenutne vremenske razmer ne ustvarjajo pogojev za okužbe s škrlupom, a lahko ob tako toplim vremenu, že ob prvih manjših padavinah pričakujemo večje izbruhe askospor.

Strategijo škropljenja proti škrlupu usmerite v preventivno zaščito listne mase. Zato pred padavinami, ki jih vremenoslovci napovedujejo v drugi polovici tedna, opravite škropljenje proti škrlupu. Škropljenje še vedno lahko opravite z enim od kontaktnih pripravkov iz skupine ditiokarbamatov kot so: **Dithane DG Neotic** (2 kg /ha), **Dithane M-45** (2 kg/ha), **Manfil 75 WG** (2 kg/ha), **Manfil 80 WG** (2 kga/ha), **Mankoz 75 WG** (2kga/ha), **Penncozeb 75 DG** (2,5 kg/ha), **Pinozeb M – 45** (2 kg/ha), ali s pripravkom z aktivno snovjo metiram **Polyram DF** (2 kg/ha). V primeru, kratkotrajnega deževja lahko takoj po padavinah uporabite tudi kontaktni fungicid, ki ima daljše kurativno delovanje kot je **Syllit 400 SC** (1,7 – 2,25 L/ha). Prav tako je v času od balonskega stadija do cvetenja smiselna uporaba pripravkov iz skupine anilinopirimidinov: **Chorus 50 WG** (0,45 kg/ha), **Mythos** (1,5 L/ha) ali **Pyrus 400 SC** (1L/ha), ki jim dodate enega od naštetih kontaktnih fungicidov. V primeru, da vas presenetijo kratkotrajne plohe, lahko omenjeno kombinacijo uporabite takoj po padavinah. Škropljenje lahko opravite tudi s pripravkom **Faban** (1,2 L/ha), ki je kombinacija pirimetanila in ditianona.

Visoke temperature (nad 15°C) ustvarjajo pogoje za uporabo pripravkov na osnovi močljivega žvepla, ki učinkuje na **jablanovo pepelovko**. Zato pri sortah, ki so občutljive na pepelovko dodajte enega od naslednjih pripravkov: **Cosan**, **Pepelin**, **Kumulus DF**, **Microthiol specilal**, **Thiovit jet** ali **Vindex 80 WG**, v odmerku 5 – 8 kg.

Enaka strategija škropljenja proti škrlupu velja tudi za hruške.

Uši so se že začele izlegati, zato preglejte nasade. Prag škodljivosti pred cvetenjem je za mokasto jablanovo uš 1-2 koloniji, za jablanovo uš šiškarico 3 – 5 kolonij in zeleno jablanovo uš 10 - 15 kolonij na 100 pregledanih poganjkov oz. cvetnih brstov.

V kolikor ste v preteklem letu imeli težave z obvladovanjem **mokaste uši** je smiselno pred cvetenjem opraviti škropljenje in dati prednost pripravku **Teppeki** (0,14 kg/ha), ki ima stransko delovanje tudi na krvavo uš. Za zatiranje mokaste uši lahko uporabite še pripravek **NeemAzal - T/S** (1,5 L/ha), ki zmanjševanje tudi populacijo jabolčne grizlice. Škropljenje lahko opravite tudi s pripravkom **Calypso SC 480** (0,3 L/ha) ali pripravki na osnovi aktivne snovi acetamiprid kot so: **Mospilan 20 SG**, **Mospilan SG** ali **Moksycan 20 SG**, v 0,025 - 0,04 % konc., ki imajo stransko delovanje tudi na jablanovega cvetožerja

V nasadih, kjer je v preteklem letu **krvava uš** povzročila velike rakaste rane, preglejte nasede. Tam, kjer je krvava uš prisotna je priporočljivo, da v primeru ugodnih vremenskih razmer (temperature nad 15 °C) in v fenološki fazi **stadij balona**, opraviti škropljenje s pripravkom **Pirimor 50 WG** (0,75 kg/L) z dodatkom močila ali olja. Uporabite veliko količino vode vsaj 800 L/ha in poškopite tudi rane na koreninskem vratu ter koreninske izrastke. Z omenjenim pripravkom boste učinkovito zatrli tudi vse ostale vrste uši.

V posameznih letih lahko **gosenice malega zimskega pedica** (prag škodljivosti: 5-8 pedicev/100 pregledanih socvetij) in **zavijačev lupine sadja ali brstnih sukačev** (prag škodljivosti je 5 do 6 % zapredenih brstov) povzročajo škodo z objedanjem brstov. V primeru prisotnosti omenjenih občasnih škodljivcev lahko uporabite insekticide kot so: **NeemAzal - T/S**, **Runner 240 SC**, **Mimic**, **Calypso SC 480**, **Capex**, **Steward** ali **Lepinox Plus**.

V nasadih, kjer je bil pri pregledu lesa presežen prag škodljivosti na prisotnost **zimskih jajčec rdeče sadne pršice** in kjer niste opravili pred spomladanskega škropljenje z oljnimi pripravki lahko zdaj, tik pred izleganjem ličink iz zimskih jajčec, uporabite akaricid **Apollo 50 SC** (0,4 L/ha). Za učinkovitejše delovanje mu dodajte mineralno ali ogrščično olje v odmerku 10 L/ha.

Opozorilo: Zaradi zaščite čebel in drugih oprasovalcev se med cvetenjem gojenih rastlin in podrasti ne sme tretirati s sredstvi, ki so nevarna oz. strupena za čebele. Zaradi nevarnosti posameznih pripravkov za čebele pred njihovo uporabo še posebej pozorno preberite priložena navodila za uporabo! V primeru uporabe sredstev, ki so strupena za čebele je pred škropljenjem potrebno po mulčiti oziroma pokositi podrast in škropljenje opraviti ponoči, ko so čebele v panjih. Upoštevati je potrebno tudi predpise s področja varstva voda.

Jabolčna grizlica začne letati tik pred začetkom cvetenja, zato **izobesite bele lepljive plošče** za spremljanje naleta. Plošče dimenzije 0,2 x 0,3 m izobesite pri tistih sortah, ki prve cvetijo in dovolj visoko, da so dobro vidne. Pri spremljanju bodite še posebej pozorni na tisto stran plošče, ki je obrnjena proti soncu. Prag škodljivosti je **več kot 30 grizlic na posamezno ploščo**. O spremljanju naleta in optimalnem času zatiranja vas bomo obveščali.

VARSTVO KOŠČIČASTIH SADNIH VRST

Breskve, nektarine in marelice

Na območju Celjske in Koroške regije so breskve, nektarine in marelice v fenološki fazi polnega cvetenja F2 (BBCH 65). Do sedaj vremenske razmere niso ustvarjale pogojev za okužbe s cvetno monilijo. V primeru deževnega vremena v času odpadanja prvih venčnih listov opravite škropljenje proti cvetni moniliji s pripravki kot so: **Chorus 50 WG** (0,5 kg/ha), **Rovral aquaflo** (1,5 L/ha), **Topsin – M** (1 kg/ha), **Switch 62,5 WG** (1 kg/ha) ali **Score** (0,45 L/ha). Poleg naštetih pripravkov je za zatiranje cvetne monilije v breskvah registriran še pripravek **Prolectus** (1kg/ha), v marelicah pa **Duaxo koncentrat** (3,3 L/ha).

Češnje in višnje

Zgodnje sorte češenj so v fenološki fazi, ko je odprtih 20 do 30 % cvetov (BBCH 62 – 63) medtem, ko so pozne sorte češenj in višnje še v stadiju BBCH 56 – 57. Trenutno suho vreme ne ustvarja pogojev za okužbe s cvetno monilijo, v primeru dežja pa bodo ti pogoji izpolnjeni. Zato v primeru padavin, ko je odprtih vsaj 10 % cvetov, pred dežjem opravite škropljenje proti **cvetni moniliji**.

Škropljenje češenj in višenj opravite z enim od pripravkov kot je **Duaxo koncentrat** (3,3 L/ha) ali **Luna experience** (0,6 L/ha). Škropljenje češenj proti cvetni moniliji lahko opravite tudi s pripravki kot so: **Switch 62,5 WG** (0,08 % konc., najvišji dovoljen odmerek za eno škropljenje je 1 kg/ha), **Teldor SC 500 in Teldor plus** (0,5 L/ha na 1 m višine krošnje), **Rovral aquaflo** (1,5 L/ha) ali **Topsin – M** (1 kg/ha)

Slive in češplje

Za škropljenje sliv in češpelj proti okužbam s **cvetno monilijo** uporabite enega od pripravkov kot so: **Chorus 50 WG** (0,5 kg/ha), **Octave** (400 g/ha), **Teldor SC 500 in Teldor plus** (0,5 L/ha na 1 m višine krošnje), **Rovral aquaflo** (1,5 L/ha), **Switch 62,5 WG** (0,08 % konc., najvišji dovoljen odmerek za eno škropljenje je 1 kg/ha) ali **Topsin – M** (1 kg/ha).

Za spremljanje **rumene ali črne češpljene grizlice** izobesite bele lepljive plošče. V primeru, da na bele lepljive plošče lovite več kot 30 osic rumene in črne češpljeve grizlice, **po končanem cvetenju** opravite škropljenje proti omenjeni škodljivki s pripravki na osnovi aktivne snovi acetamiprid kot so: **Mospilan 20 SG**, **Mospilan SG** ali **Moksycan 20 SG**, v 0,04 % konc..

Opozorilo: Zaradi zaščite čebel in drugih oprasevalcev se med cvetenjem gojenih rastlin in podrasti ne sme tretirati s sredstvi, ki so nevarna oz. strupena za čebele. Zaradi nevarnosti posameznih pripravkov za čebele pred njihovo uporabo še posebej pozorno preberite priložena navodila za uporabo! V primeru uporabe sredstev, ki so strupena za čebele je pred škropljenjem potrebno po mulčiti oziroma pokositi podrast in škropljenje opraviti ponoči, ko so čebele v panjih. Upoštevati je potrebno tudi predpise s področja varstva voda.